

VYSOKÁ PŘEDSTAVITELKA
UNIE PRO ZAHRANIČNÍ
VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKU

V Bruselu dne 26.4.2017
JOIN(2017) 16 final

SPOLEČNÁ ZPRÁVA EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Zvláštní administrativní oblast Hongkong: Výroční zpráva za rok 2016

SPOLEČNÁ ZPRÁVA EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Zvláštní administrativní oblast Hongkong: Výroční zpráva za rok 2016

Shrnutí

Od předání Hongkongu Čínské lidové republice (ČLR) v roce 1997 Evropská unie (EU) a její členské státy pozorně sledují politický a ekonomický vývoj ve Zvláštní administrativní oblasti (ZAO) Hongkong podle zásady „jedna země, dva systémy“. EU se řídí svou politikou „jedné Číny“ a podporuje zásadu „jedna země, dva systémy“ a její uplatňování. V souladu se závazkem daným Evropskému parlamentu v roce 1997 Evropská komise a Evropská služba pro vnější činnost vydávají výroční zprávu o vývoji v Hongkongu. Toto je 19. zpráva a týká se vývoje v roce 2016.

Tento rok byl pro ZAO Hongkong a z hlediska zásady „jedna země, dva systémy“ politicky náročný. Hongkongská společnost se polarizovala. Obyvatele stále více zneklidňuje budoucnost Hongkongu po roce 2047, do něhož je uplatňování zásady „jedna země, dva systémy“ zaručeno základním zákonem Hongkongu. Uplynulý rok byl rovněž poznamenán přetrvávajícím znepokojením nad osudem zmizelých knihkupců, nepokoji v oblasti Mong Kok, vznikem politických uskupení prosazujících sebeurčení či dokonce nezávislost, volbami do Zákonodárné rady a vyřazením dvou zákonodárců podporujících nezávislost, rozhodnutím Stálého výboru Všečínského shromáždění lidových zástupců (VSLZ) vydat výklad ustanovení základního zákona o skládání přísahy, volbami do volebního výboru a přípravami na volby předsedy Výkonné rady.

Případ pěti nakladatelů, kteří zmizeli v roce 2015, považuje EU za nejzávažnější zpochybnění základního zákona a zásady „jedna země, dva systémy“ od předání Hongkongu v roce 1997. Případ se dále vyvíjel a okolnosti zmizení zatím nebyly objasněny. Jeden z nakladatelů zůstává ve vazbě, aniž bylo proti němu vzneseno formální obvinění.

I přes výše uvedené problémy se zásada „jedna země, dva systémy“ v roce 2016 i nadále uplatňovala dobře.

Soudnictví nadále prokazovalo svou nezávislost a dodržovalo řádné právní postupy, a to navzdory tomu, že muselo čelit několika politicky citlivým soudním přezkumům a výkladu základního zákona Stálým výborem VSLZ.

Zásada právního státu zůstala vůdčí zásadou pro výkonnou moc, zainteresované hospodářské subjekty a širokou veřejnost. I nadále se ostře postupovalo proti korupci a ukazatele řádné správy věcí veřejných byly pozitivní. Hongkong se umístil na 14. místě podle indexu vnímání korupce vypracovaném organizací Transparency International.

Svoboda projevu a svoboda informací byly celkově dodržovány. Negativní tendence jsou však patrné, pokud jde o svobodu tisku, a ve vydavatelském odvětví, a to v důsledku obezřetnosti a autocenzury při informování o vývoji domácí a zahraniční politiky ČLR. Přispělo k tomu i zmíněné zmizení nakladatelů.

Hongkong zůstal konkurenceschopným mezinárodním obchodním a finančním centrem a hlavním světovým střediskem pro obchod s pevninskou Čínou. Je rovněž hlavním místem, kde se testuje reforma čínského kapitálového trhu. Aby Hongkong dokázal řešit nové problémy v digitálním věku, snaží se přeorientovat svou strategii růstu tím, že sází na technologie a inovace. Právní stát, transparentní regulační rámec, velmi nízká úroveň korupce a zločinnosti spolu s účinnou veřejnou správou a nezávislým soudnictvím pomohly zachovat a posílit příznivé investiční prostředí, které je jádrem úspěchu Hongkongu.

EU vybízí ZAO Hongkong a ústřední vládu Číny, aby obnovily volební reformu v souladu se základním zákonem a dosáhly dohody o volebním systému, který bude demokratický, spravedlivý, otevřený a transparentní. Všeobecné hlasovací právo by vládě zajistilo větší podporu veřejnosti a legitimitu v úsilí o dosažení hospodářských cílů a řešení sociálních problémů Hongkongu, jako jsou sociálně-ekonomické a generační rozpory v hongkongské společnosti. Rekordní účast ve volbách do Zákonodárné rady a volebního výboru dokládá, že lidé velmi chtějí hrát aktivní roli v politickém životě a při rozhodování o budoucnosti ZAO.

Politický vývoj

Politické ovzduší v Hongkongu se i nadále vyznačovalo velkou polarizací mezi provládním a prodemokratickým táborem. Napětí se zvýšilo v důsledku vzniku „lokalistického“ hnutí jako politické síly. Vztahy mezi výkonnou a zákonodárnou mocí byly i nadále napjaté a opoziční zákonodárci odmítali spolupráci a uchýlovali se k obstrukcím, aby iniciativy vlády pozdrželi. Například Zákonodárná rada ani napodruhé nepřijala novelu autorského zákona. To vážně ohrozilo úsilí vlády prosazovat Hongkong jako regionální centrum pro práva duševního vlastnictví, protože stávající právní rámec pochází z předinternetové éry.

Případ pěti **nakladatelů**, kteří zmizeli koncem roku 2015, se v roce 2016 dále vyvíjel. Čtyři z nich se v průběhu roku vrátili do Hongkongu, avšak okolnosti jejich zmizení nebyly dosud objasněny. Švédský občan Kuej Min-chaj je stále zadržován v Číně, aniž bylo proti němu vzneseno formální obvinění. Tři z navrátilivších se nakladatelů uvedli, že do pevninské Číny odcestovali dobrovolně, aby napomohli vyšetřování, kdežto Lam Wing Kee veřejně prohlásil, že byl unesen a po osm měsíců vyslýchán pevninskými bezpečnostními silami. Několik nakladatelů se zúčastnilo „doznání“, které vysílala televize. EU opakovaně vyjádřila znepokojení nad takovými praktikami.

EU upozornila na tento případ při mnoha příležitostech jak hongkongské, tak pekingské orgány. Dne 7. ledna mluvčí vysoké představitelky / místopředsedkyně Komise Mogheriniové vydala k případu prohlášení¹, v němž jej označila za „nesmírně znepokojivý“. Dne 4. února

---

¹ https://eeas.europa.eu/delegations/hong-kong/4962/statement-spokesperson-disappearance-individuals-associated-mighty-current-publishing-house_en

přijal Evropský parlament usnesení, ve kterém vyjádřil nad zmizením vážné znepokojení², a dne 23. listopadu přijal usnesení o případu Kuej Min-chaje³.

EU bere tyto záležitosti velmi vážně a doufá, že takové incidenty se nebudou opakovat. Je třeba podniknout veškeré kroky nezbytné k obnovení důvěry v právní stát v Hongkongu a v zásadu „jedna země, dva systémy“.

Jednou z nejpozoruhodnějších politických událostí v roce 2016 byl **vznik nových politických uskupení** po neúspěšném pokusu o reformu volebního systému a protestech hongkongského „deštníkového hnutí“. Několik radikálních uskupení, volně charakterizovaných jako **lokalisté**, vede kampaň na obranu zájmů Hongkongu v protikladu k zájmům Číny a některá vyzývají k sebeurčení (Demosisto) či úplné nezávislosti (strana Hong Kong Indigenous, Hongkongská národní strana). Hongkongská národní strana oznámila, že bude usilovat o nezávislost „všemi prostředky“ a nevyloučila násilí jako poslední možnost. Podle sdělovacích prostředků bylo vytvořeno přinejmenším 21 lokalistických uskupení. Jak hongkongské, tak ústřední čínské orgány se důrazně vyslovily proti výzvám k nezávislosti nebo sebeurčení s odůvodněním, že by to bylo porušení základního zákona.

Dne 8. února (první den čínského nového roku) vypukly mezi demonstranty a policií tak intenzivní násilné střety, jaké bývají v Hongkongu jen málokdy. Zhruba 500 demonstrantů házelo kameny a zapalovalo předměty a přetížená policie vypálila dva varovné výstřely. Při desetihodinových **nepokojích v oblasti Mong Kok** bylo zraněno 128 osob, z toho 90 policistů. Z 64 zadržených demonstrantů bylo 38 obviněno z výtržnictví (obvinění proti deseti osobám byla později stažena). Mnoho demonstrantů patřilo k lokalistickým uskupením. Policie označila nepokoje za organizované a předem naplánované. Bezprecedentní násilí mohlo být podníceno sociální a politickou nespokojeností, zejména mezi mladými lidmi.

Výzvy k sebeurčení nebo nezávislosti se objevily v období těsně před **doplňovacími volbami do Zákonodárné rady** v únoru a v kampani před volbami do Zákonodárné rady v září. Takové radikální myšlenky v Hongkongu nepodporuje mnoho lidí, avšak sociální a ekonomické problémy spolu s nespokojeností s tradičními politickými silami se zřejmě projeví podporou pro lokalisty. V této souvislosti EU připomíná, že se řídí svou politikou „jedné Číny“ a že podporuje pokračující uplatňování zásady „jedna země, dva systémy“ v Hongkongu.

V doplňovacích volbách dne 28. února dosáhl radikální, protipekingský kandidát strany Hong Kong Indigenous překvapivého úspěchu, když získal 15 % hlasů. Třebaže nebyl zvolen (zvolen byl pandemokratický kandidát), výsledek měl velký význam, protože poskytl politickou legitimitu do té doby okrajovému politickému hnutí.

Dne 5. srpna se tisíce lidí zúčastnily vůbec prvního shromáždění za nezávislost. Organizátoři tvrdili, že na shromáždění přišlo 10 000 osob, policie ale počet účastníků odhadla na 2 500.

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2016-0045&language=CS>

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2016-0444&language=CS&ring=B8-2016-1256>

Dne 4. září se v Hongkongu konaly volby 70 členů Zákonnodárné rady. I přes neexistenci všeobecného hlasovacího práva byly tyto volby všeobecně považovány za prosté zásahů a průběh voleb byl vcelku řádný. Zúčastnilo se jich rekordních 2,17 milionu voličů (58 % voličů).

Provládní tábor si udržel většinu, prodemokratický tábor je ale nyní s to blokovat zákony vyžadující dvoutřetinovou většinu. Volby potvrdily zvýšenou politickou polarizaci v Hongkongu a vyznačovaly se zvolením několika lokalistických kandidátů, kteří získali téměř 19 % hlasů. V nové Zákonnodárné radě se uskutečnila i významná generační výměna. Téměř třetina zákonodárců je nová a mnoho z nich je mladších než předešlí členové.

Volby však byly poznamenány tím, že šest kandidátů podporujících nezávislost bylo z voleb vyloučeno, a to ze sporných důvodů, které byly později právně napadnuty.

Nové funkční období Zákonnodárné rady začalo chaotickým **slavnostním skládáním slibu**. Několik poslanců pozměnilo formulaci přísahy nebo se mělo za to, že se chovali neuctivě jinak. Někteří byli požádáni, aby na místě znovu složili přísahu, zatímco jiní měli možnost tak učinit na jiném zasedání Zákonnodárné rady.

Problém vznikl zejména v případě dvou nově zvolených zákonodárců podporujících nezávislost Sixta Leunga a Yau Wai-ching, představitelů strany Youngspiration, kteří se zachovali nejradiálněji – pevninskou Čínu zahrnuli nadávkami. Vláda zahájila soudní přezkum, aby jim zabránila v opětovném skládání přísahy, a tak je přinutila vzdát se svých křesel.

Hongkongský soud o případu ještě nerozhodl, když se Stálý výbor VSLZ rozhodl zasáhnout vydáním výkladu ustanovení základního zákona o skládání přísahy (článek 104). Výklad, který Stálý výbor VSLZ jednomyslně schválil dne 7. listopadu, byl jasným signálem, že Sixtu Leungovi a Yau Wai-ching by mělo být zabráněno v opětovném skládání přísahy a nástupu do funkce. Následné soudní rozhodnutí bylo vyjádřením téhož stanoviska, ačkoli soudce zdůraznil, že by dospěl ke stejným závěrům „s odvoláním na požadavky výkladu [Stálého výboru VSLZ] i bez něj“. Odvolání obou poslanců byla zamítnuta. Mezitím jim bylo nařízeno, aby se svých křesel vzdali.

I když Stálý výbor VSLZ má pravomoc vykládat základní zákon, načasování výkladu – v již beztak politicky napjatém ovzduší – vyvolalo obavy ohledně právního státu a nezávislosti soudnictví v Hongkongu a bylo vnímáno jako v podstatě krok předjímající soudní rozhodnutí.

Několik dalších soudních přezkumů skládání poslanecké přísahy zahájily soukromé osoby a vláda se snažila dosáhnout prohlášení čtyř dalších prodemokratických poslanců za nezpůsobilé k výkonu poslaneckého mandátu. Tyto případy zatím nebyly uzavřeny.

Poslední měsíce roku 2016 byly ve znamení příprav na volby předsedy Výkonné rady. Nynější předseda Výkonné rady mnoho lidí překvapil oznámením, že nebude kandidovat. Volby do 1 194členného **volebního výboru**, který volí předsedu Výkonné rady, se konaly dne 11. prosince. Rekordní volební účast byla téměř dvakrát vyšší než v roce 2011 (46 % oproti

27,6 %). Ačkoli si pandemokratičtí kandidáti vedli mnohem lépe než v předešlých volbách a budou mít jistý vliv, provládní tábor si stále udržuje velmi pohodlnou většinu.

Právní stát a soudnictví

I přes znepokojení vyvolané případem pěti zmizelých nakladatelů a bedlivě sledovanými soudními přezkumy byly v roce 2016 zásady právního státu jinak dodržovány a soudnictví si zachovalo vysokou úroveň. Pokud jde o nezávislost soudů, Hongkong ve *Zprávě o globální konkurenceschopnosti 2016–2017*⁴ obsadil osmé místo. Mnoho právníků vyjádřilo obavy v souvislosti s výkladem článku 104 Stálým výborem VSLZ a tvrdilo, že jde o nejzávažnější případ zasahování do právního systému Hongkongu od jeho předání pod čínskou správu.

Zachování nezávislosti soudnictví a plné respektování zásad právního státu mají zásadní význam pro zachování demokratického renomé Hongkongu, jeho postavení jakožto mezinárodního obchodního centra a jeho ambice upevnit svou roli mezinárodního centra pro rozhodčí a mediační řízení.

Rovné příležitosti, práva a svobody

Hongkong má velkou míru svobody. Svoboda projevu, svoboda tisku a svoboda informací jsou nedílnou součástí jeho základních hodnot v souladu se zásadou „jedna země, dva systémy“. Jsou také zásadním prvkem jeho síly jakožto celosvětového obchodního centra. EU vyzývá všechny zúčastněné strany, aby tyto hodnoty zachovaly.

Média, včetně digitálních, byla i nadále do značné míry svobodná a dávala prostor pro vyjadřování různých názorů. Stále více však sílí dojem, doložený ve výroční zprávě Sdružení hongkongských novinářů, že tištěná i elektronická média provádějí autocenzuru, zejména tehdy, pojednávají-li o záležitostech týkajících se pevninské Číny. Sdružení hongkongských novinářů také uvedlo, že rok 2016 byl pro svobodu tisku „mimořádně obtížným“ rokem a zásada „jedna země, dva systémy“ byla vážně ohrožena. Sdružení kritizovalo tendence jmenovat osoby s úzkými vazbami na Peking do klíčových pozic ve vedení místních sdělovacích prostředků. Znepokojení vyvolalo i to, že pevninské subjekty získaly několik hongkongských sdělovacích prostředků. Podle *světového indexu svobody tisku za rok 2016* se Hongkong posunul v žebříčku nahoru o jednu příčku a obsadil 69. místo, přestože index upozornil na negativní trend. V listopadu Mezinárodní PEN klub otevřel v Hongkongu středisko, které má bránit svobodu projevu.

Po zmizení pěti nakladatelů některá knihupectví údajně z prodeje stáhla publikace kritické vůči vedoucím čínským představitelům, některá ukončila činnost a nakladatelé informovali o narušení vydávání, skladování a distribuce.

V roce 2015 jmenování do univerzitních rad vyvolalo velký spor kolem **akademické svobody** a nezávislosti ve zprávě vysokoškolských vzdělávacích institucí. Během roku 2016 se i nadále objevovaly výzvy k odvolání předsedy Výkonné rady jako rektora všech univerzit v

⁴ http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf

Hongkongu z moci úřední. Mnoho členů akademické obce považuje tuto praxi za ohrožení nezávislé správy univerzit a soudí, že by v dlouhodobém horizontu mohla poškodit akademickou svobodu v Hongkongu.

Hongkong dosud nemá komplexní **právní úpravu pro boj proti diskriminaci**. V lednu Komise pro rovné příležitosti (EOC) zveřejnila studii zaměřenou na diskriminaci na základě sexuální orientace, v níž se konstatuje široce rozšířená diskriminace osob LGBTI. Nicméně právní předpisy proti diskriminaci podporovalo 55,7 % obyvatelstva. EOC vyzvala vládu, aby zahájila veřejnou konzultaci o obsahu budoucích právních předpisů.

Po dlouhém období veřejné konzultace a diskuse o **přezkumu protidiskriminačních právních předpisů** EOC v březnu předložila vládě doporučení. K oblastem s vysokou prioritou patří osoby se zdravotním postižením, rovnost pro ženy, diskriminace na základě rasy, národnosti, občanství a pobytového statusu a rovná ochrana pro páry v mimomanželském svazku.

Zahraniční pracovníci v cizí domácnosti, jejichž počet dosahuje přibližně 300 000, i nadále nesli následky nedostatečné ochrany zaměstnanců a sociální ochrany. Obzvláštní obavy vzbuzují dvě ustanovení: požadavek, aby bydleli v domácnosti zaměstnavatele, a pravidlo „dvou týdnů“, podle něhož si tyto pracovníci musí najít práci do dvou týdnů od skončení platnosti jejich smlouvy, jinak je čeká vyhoštění. Znepokojivé jsou také dlužní otroctví a nekalé praktiky agentur práce. Vláda podnikla kroky k řešení těchto otázek, zejména vydala nezávazný kodex chování, ale zapotřebí jsou rozhodnější kroky.

Problémem bylo i nadále **obchodování s lidmi**, zejména vzhledem k neexistenci konzistentního právního a koncepčního rámce. Vláda zřídila pracovní skupinu, která se má touto otázkou zabývat, a na jejím řešení spolupracuje s EU a ostatními členy mezinárodního společenství.

V roce 2016 se živě diskutovalo o **uprchlících**. Místní a mezinárodní společenství znepokojila vyjádření předsedy Výkonné rady ve sdělovacích prostředcích, že Hongkong by mohl zvážit odstoupení od úmluvy proti mučení, aby omezil příliv migrantů žádajících o ochranu v podobě uplatnění zásady nenavracení. Hongkong není smluvní stranou úmluvy proti mučení samostatně, nýbrž prostřednictvím ČLR. Několik vysoce postavených činitelů pak poskytlo záruky, že Hongkong od úmluvy odstoupit nezamýšlí. Hongkongská vláda se však domnívá, že je třeba přezkoumat postup pro žádosti o uplatnění zásady nenavracení, který lze snadno zneužít a v jehož důsledku počet nevyřízených případů dosáhl 10 000.

Mělo se za to, že korupce je pod kontrolu, přičemž **systém boje proti korupci** je i nadále spolehlivý a odolný. Úroveň transparentnosti a opatření proti korupci je v Hongkongu velmi vysoká. Orgány a čelní političtí představitelé i vedoucí pracovníci v podnicích uznávají, že transparentnost je životně důležitá pro to, aby si Hongkong udržel postavení mezinárodního obchodního centra, a to i pro podniky z pevninské Číny.

Vztahy mezi Hongkongem a pevninskou Čínou

Některé části hongkongské společnosti měly vážné obavy, že „vysoký stupeň autonomie“ Hongkongu v rámci ČLR bude postupně narušován a že respektování hongkongských hodnot a způsobu života podle zásady „jedna země, dva systémy“ se bude zmenšovat. Největším problémem pro vztahy Hongkongu s ČLR byl vznik radikálních politických tendencí v Hongkongu a výklad článku 104 Stálým výborem VSLZ. Termín roku 2047 jen zvyšuje úzkost a nejistotu v hongkongské společnosti, pokud jde o budoucnost zásady „jedna země, dva systémy“, a to i přes opakovaná ujištění Pekingu, že zásada bude i nadále plně respektována a důsledně uplatňována.

Poté, co jeden z nakladatelů veřejně prohlásil, že jej unesly pevninské bezpečnostní síly, předseda Výkonné rady Leung Čchun-jing písemně požádal ústřední vládu Číny o vysvětlení. Orgány Hongkongu a ústřední vláda Číny uspořádaly několik kol jednání s cílem dosáhnout dohody o přeshraničním mechanismu oznamování, pokud jde o obyvatele Hongkongu, kteří jsou zadržováni na pevnině, a obráceně.

U příležitosti summitu „Pás a stezka“ (Belt and Road) podnikl ve dnech 17. až 19. května oficiální návštěvu Hongkongu předseda VSLZ Čang Te-ťiang. Byla to první návštěva vysoce postaveného pekingského činitele po neúspěchu snahy o politickou reformu a protestech prodemokratického deštníkového hnutí v roce 2014. Čang se snažil ujistit obyvatele Hongkongu, že se zásada „jedna země, dva systémy“ bude i nadále uplatňovat. Navázal komunikaci s opozičními pandemokraty, avšak zvýšené politické napětí nebylo příznivé pro plodnější kontakty. Na konci roku ústřední vláda Číny oznámila, že povolení k návratu domů (umožňující cestovat do pevninské Číny) vydá některým pandemokratickým politikům, kteří toto povolení nemají.

Hospodářský vývoj

V roce 2016 zaznamenal Hongkong růst reálného HDP o 1,9 %⁵ poté, co v roce 2015 růst činil 2,4 %. Výsledky vnějšího sektoru v první polovině roku v důsledku nevýrazného globálního obchodního prostředí zaostaly za očekávanými. Nepříznivý dopad na maloobchodní odvětví měl i prudký pokles počtu turistů přijíždějících z pevninské Číny. V druhé polovině roku 2016 ekonomika vytrvale rostla, přičemž se zvýšil vývoz zboží a služeb. Na trhu práce bylo v roce 2016 dosaženo plné zaměstnanosti, přičemž míra nezaměstnanosti byla nízká – 3,4 %. Inflace zůstala pod kontrolou, když spotřebitelské ceny vzrostly za rok o 2,3 %.

Ve svém výročním programovém projevu dne 13. ledna 2016 předseda Výkonné rady Leung Čchun-jing oznámil řadu iniciativ k rozvoji hospodářství, na podporu inovací a technologií a ke zlepšení vzdělávání a zdravotní péče. Kladl velký důraz na úlohu Hongkongu v čínské iniciativě „Jeden pás, jedna stezka“ („One Belt, One Road“) a v čínském 13. pětiletém plánu. Hongkong bude podle něj i nadále usilovat o dohody o volném obchodu, dohody o podpoře

---

⁵ Není-li uvedeno jinak, zdrojem všech ekonomických ukazatelů týkajících se hongkongského hospodářství je Hongkongský úřad pro sčítání lidu a statistiku.

a ochraně investic, komplexní dohody o zamezení dvojímu zdanění a dohody o leteckých službách s významnými obchodními partnery podél „pásu a stezky“.

Rozpočet na období 2016–2017⁶ obsahoval řadu podpůrných opatření, která měla pomoci podnikům a obyvatelům přestát období slábnoucí ekonomiky a podnítit spotřebu. Byly v něm obsaženy návrhy různých programů financování a iniciativ na podporu rozvoje inovací a technologií (včetně finanční technologie), na povzbuzení začínajících podniků, na pomoc odvětvím nalézt nové trhy a k posílení snah podpořit iniciativu „Jeden pás, jedna stezka“. I přes pokračující růst veřejných výdajů ZAO Hongkong v průběhu let nahromadil značné rozpočtové přebytky a jeho rozpočtové rezervy na konci rozpočtového roku 2016–2017 dosáhly 935,7 miliardy HKD, což odpovídá 37 % HDP.

Poté, co byl návrh na počátku roku přijat, hongkongské orgány usilovaly v několika směrech o uplatnění strategie „Jeden pás, jedna stezka“. Byl zřízen řídicí výbor, v jehož čele má být předseda Výkonné rady a jenž má spolu se specializovaným úřadem pro iniciativu „Jeden pás, jedna stezka“ formulovat strategie a koncepce účasti Hongkongu na této iniciativě. Souběžně s tím Hongkongský měnový úřad v červenci zřídil Úřad pro nástroj na financování infrastruktury, který má prosazovat Hongkong jako platformu pro financování infrastruktury. Pokud jde o regulaci, Hongkong podepsal dohody o letecké dopravě a/nebo zamezení dvojímu zdanění s několika zeměmi podél tras „pásu a stezky“ (s Maltou, Srbskem a Lotyšskem), aby se připravil na případné rozvojové příležitosti. Stále se jedná o dohodách o volném obchodu s Gruzií a Maledivami, prostřednictvím nichž by Hongkong chtěl rozšířit svou síť dohod o volném obchodu do Eurasie. Během roku se uskutečnila řada oficiálních návštěv v zemích „Jednoho pásu, jedné cesty“ a byla vyvíjena řada propagačních činností.

Hongkong byl již druhý rok po sobě největší světovým trhem pro primární veřejné nabídky akcií a bylo na něm získáno celkem 24,8 miliardy USD⁷. Více než 80 % získaných finančních prostředků bylo prisuzováno finančním institucím z pevninské Číny. Hongkong si udržel náskok v konkurenceschopnosti před Šanghají a Šen-čenem jako centrum pro získávání finančních prostředků, jemuž dávají přednost čínské společnosti. Rozvoji offshorového obchodování s RMB v Hongkongu však bránilo pokračující znehodnocování čínské měny. Objem likvidity v RMB a transakce v RMB v Hongkongu se zmenšily, zejména v důsledku silného očekávání neustálého znehodnocování RMB. Hongkong byl i nadále hlavním testovacím prostorem pro reformu čínského kapitálového trhu. Po úspěšném zavedení programu propojujícího šanghajskou a hongkongskou burzu v listopadu 2014 bylo dne 5. prosince zřízeno druhé spojení pro obchodování s akciemi, a to s Šen-čenem. Systém obchodování propojující hongkongskou a šenčenskou burzu umožňuje mezinárodním investorům obchodovat s 881 akciemi kotovanými na šenčenské burze, zatímco oprávnění pevninští investoři mají přístup k 417 hongkongským akciím. Systém byl novým mezníkem ve snahách Číny podpořit důvěru investorů v akciové trhy po bouřlivém vývoji v létě 2015 a představoval důležitý krok vpřed v jejich reformách finančních trhů. Hongkongský měnový

⁶ Rozpočtový rok vlády ZAO Hongkong začíná 1. dubna a končí 31. března následujícího roku.

⁷ Zdroj: Tisková zpráva společnosti Hong Kong Stock Exchanges and Clearing Ltd. (HKEx), 20. prosince 2016.

úřad sdělil, že obě strany v náležitou dobu prozkoumají proveditelnost systému propojujícího trhy s dluhopisy.

Zatímco finanční služby se úspěšně rozvíjely a upevnily postavení Hongkongu jako mezinárodního finančního centra, některé sektory hospodářství (zejména přístavy a související sektory a odvětví) dále ztrácely dynamiku. Hongkongský přístav se ocitl pod rostoucím tlakem pevninských přístavů, protože Čína uvolnila svou politiku lodní přepravy a umožnila zahraničním plavidlům nakládat a vykládat náklad podél jejího pobřeží. V důsledku toho Hongkong postupně přichází o svou roli místa pro překládku zboží směřujícího na pevninu a z pevniny, které představovalo přibližně 40 % jeho transferového nákladu. Zatímco před desetiletím byl Hongkong největším kontejnerovým přístavem na světě, v roce 2015 v žebříčku klesl na páté místo za Šanghaj, Singapur, Šen-čen a Ning-po⁸. V roce 2016 počet odbavených kontejnerů v hongkongském přístavu dále klesl o 2,2 %.

Průmyslová struktura ZAO se od roku 1997 v podstatě nezměnila. Aby Hongkong dokázal řešit nové problémy v digitálním věku, snaží se přeorientovat svou strategii růstu a sází na technologie a inovace. Vláda ve svém programovém projevu a rozpočtu na období 2016–2017 vyhradila na podporu inovací a vývoje technologií bezprecedentních 18 miliard HKD, včetně 8,2 miliardy na výstavbu mnohopodlažních průmyslových budov pro reindustrializaci. V listopadu 2015 byl zřízen Úřad pro inovace a technologie, který má řídit snahy odvětví odstranit zaostávání. V roce 2016 byl spuštěn pilotní program voucherů na podporu technologií v hodnotě 500 milionů HKD, který má malým a středním podnikům poskytovat finanční pomoc na zlepšení jejich technologické kapacity. K dalším připravovaným iniciativám patří Fond rizikového kapitálu pro inovační technologie (na podporu partnerství veřejného a soukromého sektoru) a program Midstream Research (určený pro univerzity a zaměřený na využití výzkumu k podnikatelskému úspěchu).

Hongkongská vláda určila finanční technologii jako slibnou oblast potenciálního růstu. V září Hongkongský měnový úřad oznámil sérii programových iniciativ v této oblasti, včetně vytvoření centra pro inovace v oblasti finančních technologií a testovacího prostředí dozoru nad finančními technologiemi, které umožňují rychlejší schvalování finančnetechnologických experimentů. Motivem je naděje, že Hongkong získá náskok před Singapurem a Tokiem jako vedoucí finanční centrum v Asii.

Pozemky a bydlení

Trh s nemovitostmi měl vzestupnou tendenci a ceny bytů dosáhly v roce 2016 nového vrcholu. Ceny obytných nemovitostí se v druhé polovině roku výrazně zvýšily, a to nejvíce u malých a středních jednotek. V důsledku toho celkové ceny bytů v prosinci 2016 překročily vrchol z roku 1997 o 77 %⁹. Aby vláda omezila prudký růst cen domů, zvýšila od 5. listopadu kolkovné na běžnou úroveň 15 % pro ty, kdo nemovitost nekupují poprvé, a firemní kupce, a nahradila tak progresivní daňovou úpravu, v jejímž rámci byla nejvyšší sazba 8,25 %. Ceny nemovitostí však zůstávají nedostupné pro mnoho obyvatel, zejména mladší generaci.

⁸ Zdroj: Námořní úřad, vláda ZAO Hongkong.

⁹ Zdroj: 2016 Economic Background and 2017 Prospects, vláda ZAO Hongkong.

V důsledku toho cenová dostupnost bydlení zůstává pro vládu ZAO ožehavou otázkou. V některých celosvětových průzkumech byl Hongkong hodnocen jako město s nejmenší cenovou dostupností, pokud jde o vlastnictví obytné nemovitosti¹⁰. Vláda formulovala dlouhodobou strategii v oblasti bydlení, podle níž má být v příštích deseti letech zajištěno 280 000 sociálních bytů. Zpráva o pokroku z roku 2016 upozornila, že v příštím desetiletí bude nedostatek vhodných pozemků pro sociální bydlení, protože bude stále obtížnější zajistit dostatek pozemků pro výstavbu. Hledání vhodných pozemků a jejich získávání pro bytovou výstavbu způsobilo hluboké rozpory, obzvláště ve venkovských oblastech, kde mají pronajímatelé, nájemci brownfieldů¹¹ (nebo ti, kdo nemovitost nezákonně obsadili), vesničané a ekologická uskupení potenciálně protichůdné zájmy. Plánovací proces se v důsledku odporu různých zájmových skupin prodloužil a zkomplikoval.

Pokud jde o stranu poptávky, významnou událostí na trhu s nemovitostmi byla aktivní účast společností z pevninské Číny, jejichž aktivita v Hongkongu rostla¹². Developeři z pevninské Číny se v roce 2016 zúčastnili 62 % vládních nabídkových řízení týkajících se rezidenčních ploch a získali 24 % zadaných zakázek¹³. Jejich zvýšená aktivita na hongkongském trhu s prodávanými veřejnými pozemky vedla ke zvýšení cen některých ploch, které ze hry vyřadily místní developery. Čínské finanční instituce a konglomeráty se také staly dominantními kupujícími subjekty na hlavním trhu kancelářských prostor. Odliv kapitálu způsobený rozšířením přeshraničních způsobů investování a očekávání dalšího znehodnocení RMB vůči americkému dolaru posílil poptávku ze strany pevninských finančních institucí.

Podnikatelské prostředí

Podnikatelské prostředí v Hongkongu v roce 2016 čelilo jistým nepříznivým vlivům. Pro malé a střední podniky, začínající podniky, zahraniční společnosti a některé fyzické osoby bylo otevření bankovního účtu zbytečně zdlouhavé a obtížné. Místní a zahraniční obchodní komory na to upozornily orgány a argumentovaly, že tato praxe není v souladu s ambicí Hongkongu být „superspojku“ mezi Čínou a světem a místem příznivým pro inovace a začínající podniky. Hongkongský měnový úřad nakonec v září zasáhl a vydal oběžník pro banky. Problém však nebyl zcela vyřešen.

Zdávalo se, že zákon o hospodářské soutěži, který vstoupil v platnost v prosinci 2015, přináší postupné změny obchodních praktik a kultury v Hongkongu. Například 19 obchodních sdružení v roce 2016 odstranilo cenová omezení nebo sazebníky. Komise pro hospodářskou soutěž obdržela přibližně 1 900 stížností a dotazů, z nichž 130 postoupilo do druhé fáze

---

¹⁰ Podle 12. výroční zprávy společnosti *Demographia International Housing Affordability Survey* (2016) má Hongkong z 367 měst nejméně cenově dostupné bydlení, přičemž průměrné ceny bytů jsou devatenáctinásobkem mediánu ročního příjmu.

¹¹ Brownfield je obecně zemědělská půda na venkovských Nových územích, zejména v poměrně plochých a přístupnějších oblastech. Tyto pozemky se využívají pro různé neregulované průmyslové činnosti, jako jsou otevřené skladové prostory, přístavní záložní objekty, průmyslové dílny, logistické operace, recyklační dvory, skladování stavebních strojů a materiálů.

¹² Podle Hongkongského úřadu pro sčítání lidu a statistiku se počet společností z pevninské Číny v Hongkongu zvýšil z 853 v roce 2012 na 1 123 v roce 2016.

¹³ Zdroj: JLL, Hongkong.

dalšího posuzování. Týkaly se hlavně dvou odvětví: „nemovitosti a správa nemovitostí“ a „odborné a technické služby“. Řada stížností souvisela s dohodami o ovlivnění nabídek v nabídkových řízeních, které jsou rozšířené v odvětví renovace budov. Ve třetím čtvrtletí roku 2016 Komise pro hospodářskou soutěž zveřejnila svůj první návrh blokové výjimky pro určité dohody o námořní dopravě. Je však třeba řešit některé z charakteristických rysů hongkongského systému, zejména neexistenci režimu meziodvětvových fúzí, neexistenci soukromoprávních žalob a vyloučení statutárních orgánů z oblasti působnosti.

Pokud jde o politiku v oblasti životního prostředí, Hongkong oznámil rozhodnutí postupně do pěti let ukončit místní obchod se slonovinou. Příslušná změna právních předpisů má být předložena Zákodárné radě v první polovině roku 2017. V prosinci vláda představila první strategii města a akční plán pro zachování biologické rozmanitosti a podporu udržitelného rozvoje a vyčlenila 150 milionů HKD na iniciativy v souvislosti s biologickou rozmanitostí v prvních třech letech.

Mezinárodní závazky

Hongkong dosahoval stabilního pokroku při uplatňování požadavků týkajících se automatické výměny informací o finančních účtech v souladu se standardem OECD¹⁴. V červnu Zákodárná rada přijala nařízení o změně místních právních předpisů za účelem vytvoření právního rámce nezbytného pro automatickou výměnu informací. Hongkong bude od roku 2018 připraven k automatické výměně daňových informací s Japonskem a Spojeným královstvím. Vyzval také 16 dalších členských států EU, aby příslušné orgány zahájily jednání o dohodách o automatické výměně informací o finančních účtech, a bude pokračovat v jednání o daňových dohodách s dalšími členskými státy.

V červnu Hongkong informoval OECD o svém závazku uplatňovat balíček týkající se eroze základu daně a přesouvání zisku (BEPS). Aby splnil požadavky OECD, hodlá předložit návrh(y) příslušných změn právních předpisů Zákodárné radě v polovině roku 2017. Za tímto účelem vláda v říjnu zahájila konzultaci s cílem vyhodnotit názory na uplatňování opatření OECD proti erozi základu daně a přesouvání zisku podniky.

Hongkong i nadále posiloval své režimy boje proti praní peněz a financování terorismu. V březnu Hongkongská bankovní asociace vydala pro všechny své členy pokyny (vypracované ve spolupráci s Hongkongským měnovým úřadem) pro boj proti praní peněz „založenému na obchodu“. Tvrdí se, že nynější režim Hongkongu jej činí jurisdikcí přitažlivou nejen pro obchod a investice, nýbrž i pro nezákonné činnosti. Pokyny mají pomoci finančním institucím promítnout obecné zásady nařízení o boji proti praní peněz a financování terorismu (finanční instituce) z roku 2012 do realizovatelných interních postupů. V prosinci Bezpečnostní úřad předložil Zákodárné radě návrhy na změny nařízení o Organizaci spojených národů (protiteroristická opatření) za účelem zohlednění nejnovějších doporučení Finančního akčního výboru pro boj proti financování terorismu a provedení rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2178. Nová opatření zrychlí zmrazení majetku osob podezřelých

---

¹⁴ Hongkong dal v září 2014 najevo svou podporu pro standard OECD s cílem uskutečnit první výměny s vhodnými partnery na recipročním základě do konce roku 2018.

z terorismu a zakáže lidem opustit Hongkong nebo přicestovat do jiného státu za účelem terorismu.

I přes úsilí Hongkongu v oblasti regulace jeho dobré jméno utrpělo v návaznosti na únik informací označovaný jako „Panama Papers“. Tento únik informací nastolil otázku, zda má Hongkong účinné právní předpisy, který by bránily zneužívání prostřednictvím offshorových společností. Podle Mezinárodního konsorcia investigativních novinářů byl Hongkong nejvýznamnějším trhem pro panamskou právní společnost Mossack Fonseca, která pomáhala klientům spravovat jejich majetek v neprůhledných offshorových strukturách. Velkou část svých klientů společnost získala v přidružených podnicích se sídlem v Hongkongu nebo jejich prostřednictvím. Hongkongské orgány argumentovaly, že žádný místní právní předpis nezakazuje společnostem nebo komerčním subjektům zakládat společnosti v jurisdikcích mimo Hongkong.

Dvoustranné vztahy a spolupráce mezi EU a Hongkongem v roce 2016

V roce 2016 se dvoustranné vztahy mezi EU a Hongkongem dále upevnily. Stejně jako v předchozích letech byla EU druhým nejvýznamnějším obchodním partnerem Hongkongu hned za pevninskou Čínou¹⁵, zatímco Hongkong byl 14. nejvýznamnějším obchodním partnerem EU v obchodu se zbožím a klíčovým partnerem v obchodu se službami.

Dvoustranný obchod se zbožím mezi EU a Hongkongem se v roce 2016 značně zvýšil – o 7,3 % – a dosáhl hodnoty 53,2 miliardy EUR, přičemž EU vykázala přebytek obchodu 16,8 miliardy EUR¹⁶, což je její pátý největší přebytek zahraničního obchodu. V roce 2015 (posledním roce, pro který jsou údaje k dispozici) vzájemný obchod se službami činil 22,77 miliardy EUR, přičemž EU vykázala schodek 506 milionů EUR.

Úspěšně se rozvíjely i investiční vztahy. EU byla v roce 2015 třetím nejvýznamnějším zdrojem přímých zahraničních investic v Hongkongu za Britskými Panenskými ostrovy a pevninskou Čínou¹⁷. Hongkong patří k deseti nejvýznamnějším investorům v EU. V roce 2015 činil objem přímých investic EU v Hongkongu 119,4 miliardy EUR; objem přímých zahraničních investic z Hongkongu do EU dosáhl 80,4 miliardy EUR¹⁸. Počet společností z EU v Hongkongu dosáhl 2 107, a zůstal tak největší skupinou zahraničních společností usazených v Hongkongu¹⁹.

Jako přirozená obchodní a investiční platforma mezi Čínou a Evropou může Hongkong růstem investičních toků jen získat. V roce 2016 se EU a Hongkong neformálně zabývaly

---

¹⁵ Toto umístění je založeno na obchodní statistice vypracované Hongkongským úřadem pro sčítání lidu a statistiku.

¹⁶ Zdroj: Comext, referenční databáze Eurostatu pro mezinárodní obchod se zbožím. Prozatímní údaje ke dni 14. února 2017.

¹⁷ Zdroj: *External direct investment of Hong Kong in 2015*, Hongkongský úřad pro sčítání lidu a statistiku.

¹⁸ Zdroj: Eurostat a GŘ TRADE.

¹⁹ Zdroj: *2016 annual survey of companies in Hong Kong representing parent companies located outside Hong Kong*, Hongkongský úřad pro sčítání lidu a statistiku.

otázkou, jakou úlohu by Hongkong mohl hrát jako investiční platforma v investičním plánu pro Evropu a v rámci iniciativy „Jeden pás, jedna stezka“.

Desáté zasedání strukturovaného dialogu mezi EU uspořádané v Bruselu dne 17. listopadu dosáhlo následujících významných výsledků.

- Obě strany dospěly k ujednání o opatřeních k usnadnění vývozu masa a masných výrobků z EU.
- Dohodly se na pokračování dialogu a spolupráci v otázkách bezpečnosti potravin a otázkách souvisejících se zdravím.
- EU a Hongkong uvítaly slibnou spolupráci v rámci nově zřízené Pracovní skupiny pro duševní vlastnictví a dohodly se na tom, že se investiční odborníci obou stran sejdou a vymění si informace o nejnovějším vývoji ve svých investičních politikách. Obě strany se dohodly na dalším posilování své dobré spolupráce ve WTO.
- Rozhodly se koordinovat snahy o boj proti nezákonnému obchodování s volně žijícími a planě rostoucími druhy.
- Vzájemně se informovaly o uplatňování opatření v oblasti transparentnosti v daňových záležitostech a opatření proti erozi základu daně a přesouvání zisku (BEPS) pod záštitou skupiny G20 a OECD.

EU a Hongkong i nadále dobře spolupracovaly na základě akčního plánu pro spolupráci při vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány. V březnu dokončily šestměsíční pilotní projekt, v jehož rámci si zabezpečenými prostředky vyměňovaly informace o případech zadržení a společně analyzovaly statistiky o zadrženích na hranicích. Do pilotního projektu bylo zapojeno pět letišť v EU. Vzhledem k této pozitivní zkušenosti se EU a Hongkong rozhodly rozšířit svou spolupráci, zejména tím, že do ní zapojí více letišť v EU.

K dalšímu usnadnění dvoustranného obchodu vypracovaly EU a Hongkong pracovní plán, který může vést k programům vzájemného uznávání oprávněných hospodářských subjektů.

V oblasti výzkumu a inovací se v roce 2016 pozitivně vyvíjel systém spolupráce mezi Evropskou komisí a hongkongskou Radou pro výzkumné granty, která byla zřízena v roce 2015 k podpoře spolupráce ve společných akademických výzkumných projektech na základě rámcového programu EU Horizont 2020. V září Rada pro výzkumné granty udělila první finanční prostředky ve výši dvou milionů HKD projektu Hongkongské polytechnické univerzity. V říjnu byla zveřejněna druhá výzva k podávání přihlášek v rámci programu Horizont 2020 pro období 2016–2017.

V rámci svého programu pro spravedlivé zdanění na celosvětové úrovni pokračovala EU v práci na sestavení společného seznamu EU nespolupracujících daňových jurisdikcí. Na základě předběžného posouzení všech zemí mimo EU vypracovala „srovnávací přehled ukazatelů“. Srovnávací přehled není předběžným seznamem EU a nevyplývají z něj žádné závěry o zemích mimo EU. U Hongkongu bylo uvedeno upozornění u rizikových ukazatelů transparentnost a preferenční režim daně z příjmu právnických osob. Souběžně s tím Hongkong zvýšil své úsilí, zejména tím, že podepsal dohody příslušných orgánů o

automatické výměně informací o finančních účtech se Spojeným královstvím a Japonskem vycházející ze vzoru OECD. Obrátil se na téměř všechny členské státy EU s cílem podepsat dohody příslušných orgánů, komplexní dohody o zamezení dvojímu zdanění a dohody o výměně daňových informací. Obdržel příznivé reakce od řady členských států a čeká na zpětnou vazbu od ostatních.

Vztahy mezi EU a Hongkongem v oblasti finančních služeb byly posíleny novým každoročním fórem EU-Asie-Tichomoří, jehož první zasedání se uskutečnilo v Singapuru v říjnu. Sešli se na něm všichni členové asijsko-tichomořského regionálního výboru Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry (IOSCO), Evropská komise (zastoupená Generálním ředitelstvím pro finanční stabilitu, finanční služby a unii kapitálových trhů) a Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, aby si vyměnili informace a názory na vývoj v politice a v regulaci. Hongkong zastupovala jeho Komise pro cenné papíry a futures. Účelem fóra je výměna informací o stávajících regulačních rámcích a budoucím vývoji se zaměřením na příležitosti pro posílení koordinace v asijsko-tichomořském regionu v oblasti finančních služeb; rozhodnutí o rovnocennosti, která má přijmout Evropská komise, a obdobná rozhodnutí, která mají přijmout orgány v asijsko-tichomořském regionu; nové politické priority pro globální regulační agendu.

Obchodní zájmy EU v Hongkongu zastupuje Evropská obchodní komora (EOK), „komora komor“, jejímiž členy je 15 evropských komor se sídlem v Hongkongu a jedna v Macau. EOK má pět „podnikatelských rad“, které se zaměřují na automobilový průmysl, ochranu značek, energetiku a životní prostředí, finanční služby a informační a komunikační technologie. Úzce spolupracuje se zastoupením EU v Hongkongu a Macau s cílem usnadnit dialog s vládou. V roce 2016 EOK pokračovala v provádění programu Evropské unie pro obchodní informace, jehož cílem je posílit hospodářská partnerství a obchodní spolupráci s Hongkongem a Macaem a zajistit silnější a koordinovanější zastupování obchodních zájmů EU.

Diplomatické mise EU a členských států v Hongkongu nadále spolupracovaly při zviditelňování EU. Za tímto účelem zastoupení EU uspořádalo řadu setkání k dialogu mezi vedoucími misí EU, vysokými představiteli hongkongské vlády, Zákonnodárné rady a soudnictví a dalšími vedoucími činiteli, a to i z podnikatelské sféry. EU a Hongkong společně usilovaly o posílení mezilidských kontaktů, zejména v akademické spolupráci, mobilitě studentů, kultuře a kreativních odvětvích.

Diplomatické mise EU a kulturní instituty spolupracovaly s místními partnery v řadě činností zaměřených na mezilidské kontakty, včetně filmového festivalu EU, organizace evropského pavilonu vysokoškolského vzdělávání na velkém veletrhu vzdělávání a odborné přípravy, Evropského dne jazyků, vědomostní soutěže mezi školami a několika akcí zaměřených na lidská práva, včetně dvoudenního pracovního semináře o obchodování s lidmi a konference o právech LGBTI osob a svobodě náboženského vyznání. EU doufá, že bude moci navázat na tento impuls a pokračovat v práci s vládou, občanskou společností a podniky na podporu výměn týkajících se práv a svobod.

Akademický program EU – Hongkong (EUAP), což je konsorcium Hongkongské baptistické univerzity, Hongkongské univerzity, Čínské univerzity v Hongkongu a Lingnanské

univerzity, i nadále posiloval vztahy mezi EU a Hongkongem prostřednictvím akademické činnosti a budováním sítí s místními, regionálními a evropskými partnery. EUAP uspořádal řadu akcí týkajících se případových studií evropských „inteligentních měst“ a zorganizoval konference a semináře. EUAP byl rovněž hostitelem Modelu Evropské unie, jedinečné simulace rozhodovacího procesu a politiky EU, v níž studenti hrají hlavy států a předsedy vlád členských států zasedajících v Evropské radě.

V roce 2016 se uskutečnila řada návštěv vysoce postavených představitelů orgánů EU. Za Evropskou komisi Hongkong navštívili mimo jiné v červenci místopředseda Jyrki Katainen (který se setkal s předsedou Výkonné rady, hlavním tajemníkem vlády a ministrem financí) a v listopadu komisař pro zemědělství a rozvoj venkova Phil Hogan. Návštěva komisaře Hogana připravila půdu pro dohodu o opatřeních k usnadnění vývozu masa z EU do Hongkongu.